

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 378/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Konrádovou, Farská 8, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 69/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 69/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie o žalobe obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „žalobca“), ktorou si uplatnil proti sťažovateľovi ako žalovanému nárok na zaplatenie sumy 1 566,09 € s príslušenstvom.

V súvislosti s priebehom napadnutého konania sťažovateľ uvádza:

«1. Dňa 14. 06. 2004 bol na Okresný súd Piešťany doručený žalobný návrh o zaplatenie sumy 47.180,- Sk s prísl.

2. Dňa 01. 03. 2005 (takmer po roku) vydal Okresný súd Trnava Platobný rozkaz, ktorý mi bol doručený 25. 04. 2005.

3. Dňa 04. 05. 2005 som podal na Okresný súd Trnava odpor proti platobnému rozkazu a zároveň som uhradil aj súdny poplatok za odpor vo výške 78,17 Eur (2.355,- Sk).

4. Uznesením zo dňa 15. 12. 2005 súd uložil sťažovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia zaplatil súdny poplatok za odpor, ktorý je 2.355,- Sk, napriek tomu, že tento poplatok už sťažovateľ uhradil v kolkoch priložených na odpore ešte dňa 04. 05. 2005 – túto skutočnosť oznámil sťažovateľ súdu listom zo dňa 22. 12. 2005.

5. V uvedenej veci boli nariadené pojednávania na Okresnom súde Trnava na dni 27. 02. 2006, 09. 11. 2006, 14. 12. 2006, 06. 02. 2007, 08. 03. 2007.

6. Dňa 13. 03. 2007 Okresný súd Trnava vydal Rozsudok, ktorým žalobný návrh zamietol a zaviazal žalobcu na zaplatenie trov konania. Rozsudok bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený dňa 17. 04. 2007.

7. Nakoľko v uvedenom rozsudku v poučení vypadla veta o tom, že proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, listom zo dňa 17. 4. 2007 som požiadal o opravu predmetného rozsudku a o doplnenie tejto vety v poučení.

8. Dňa 23. 04. 2007 Okresný súd Trnava vydal Opravné uznesenie, ktoré bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené dňa 30. 04. 2007.

9. Následne sa žalobca odvolal, na základe čoho Krajský súd Trnava dňa 30. 11. 2007 prvostupňové rozhodnutie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

10. V uvedenej veci boli následne vykonané pojednávania už na Okresnom súde Piešťany, a to dňa 28. 3. 2011 a 01. 06. 2011.

11. Dňa 15. 06. 2011 zaslal sťažovateľ súdu prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadrenie.

12. Dňa 04. 04. 2012 Okresný súd Piešťany uznesením ustanovil znalca.

13. Dňa 24. 04. 2012 žalobca podal na OS Piešťany písomné podanie označené ako odvolanie, v ktorom namietal osobu znalca. Okresný súd Piešťany uznesením rozhodol o tom, že znalec nie je vylúčený.

14. Dňa 12. 12. 2012 Okresný súd Piešťany uznesením priznal znalcovi odmenu a z preddavku, ktorý som uhradil vo výške 200,- Eur vyplatil znalcovi 173,09 Eur.

15. Dňa 19. 12. 2012 bol právnenému zástupcovi sťažovateľa doručený vypracovaný znalecký posudok.

16. Dňa 07. 01. 2013 bolo súdu zaslané vyjadrenie k znaleckému posudku.

17. Následne bolo právnenému zástupcovi doručené predvolanie na pojednávanie na dňa 24. 09. 2013.

18. Dňa 14. 01. 2014 bolo doručené predvolanie na pojednávanie na 18. 03. 2014.

19. Dňa 08. 04. 2014 Okresný súd Piešťany vo veci vydal Rozsudok, proti ktorému sťažovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie.

20. Po takmer 2,5 roku Okresný súd Piešťany nariadil pojednávanie na 27. 9. 2016, ktoré bolo odročené z dôvodu na strane žalobcu, avšak právnej zástupkyňi žalovaného bolo upovedomenie o odročení pojednávania doručené až 27. 09. 2016, v čase, keď už bola na ceste na pojednávanie.

21. Následne nový termín pojednávania súd určil na 04. 10. 2016, ktoré z dôvodu, že sa žalobca nedostavil, nakoľko mu nebolo vykázané doručenie predvolania, odročil na 03. 11. 2016.

22. Ďalšie pojednávanie súd určil na 29. 11. 2016, na ktorom súd vo veci rozhodol a žalobu zamietol. Rozsudok bol doručený právnenému zástupcovi dňa 03. 01. 2017. Do dnešného dňa nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť...

Na základe vyššie uvedených skutočností podal dňa 08. 12. 2016 sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu predsedovi Okresného súdu Piešťany sťažnosť na prieťahy v konaní...

Dňa 03. 01. 2017 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti...

Predsedníčka Okresného súdu Piešťany uviedla, že za účelom prešetrenia sťažnosti požiadala sudkyňu [REDAKOVANÉ] o vyjadrenie. Sudkyňa uviedla, že predmetná vec jej bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie 25. 01. 2016. S poukazom na dlhodobú zaťaženosť senátu 6 C a 6 Cb v dôsledku vysokého počtu pridelených vecí a s poukazom na potrebu konať prednostne vo veciach vyžadujúcich si osobitnú a výnimočnú rýchlosť, sudkyňa po preštudovaní súdneho spisu dňa 22. 08. 2016 nariadila pojednávanie na 27. 09. 2016, ktoré však bolo zrušené v dôsledku ospravedlnenia žalobcu a odročené na 04. 10. 2016, ktoré bolo bez prejednania veci odročené na 03. 11. 2016, nakoľko nebolo u žalobcu vykázané doručenie predvolania. Dňa 03. 11. 2016 došlo k prejednaniu veci a nakoľko žalobca žiadal doplniť dokazovanie o listinné dôkazy, ktoré mal vyžiadať súd, bolo pojednávanie odročené na 29. 11. 2016, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku.

Predsedníčka Okresného súdu Piešťany v upovedomení o spôsobe vybavenia sťažnosti uviedla, citujem: „Vašu sťažnosť považujem za opodstatnenú, nakoľko v konaní došlo k prieťahom spôsobeným zaťaženosťou súdu a počtom spisov v senátoch sudcov a za vzniknuté prieťahy sa Vám ospravedlňujem.“»

Následne sťažovateľ uvádza:

„1. Predmetom konania... je zaplatenie sumy 1.566,09 eura s príslušenstvom, ktoré o mňa žiadal žalobca, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Výklad a používanie právnej úpravy vo veciach zaplatenia dlžnej sumy sú stabilizované v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, kde je upravená aj metodika ich postupu. Mám za to, že v uvedenom konaní neexistuje žiadna zásadná okolnosť, ktorá by odôvodňovala právny záver o skutkovej a právnej zložitosti veci.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania nemohlo prispieť k zdĺhavosti konania a nevykazuje znaky, ktoré by mali byť v neprospech sťažovateľa pri posudzovaní zbytočných prieťahov v tomto konaní. Nie sú tu prítomné žiadne relevantné skutočnosti,

z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sťažovateľ svojím správaním prispel k doterajšej dĺžke namietaného konania.

Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca sa na pojednávania dostavoval riadne a včas, tak isto súdu, protistrane, prípadne znalcovi vždy poskytoval potrebnú súčinnosť.

3. ... trvanie napadnutého konania (od podania návrhu 14. 06. 2004 do doručenia platobného rozkazu 25. 04. 2005 – takmer jeden rok) je už samo o sebe celkom jednoznačne neprimerané. Mám ďalej za to, že okresný súd bol nečinný najmä v čase od odvolania žalobcu v roku 2007, kedy dňa 30. 11. 2007 Krajský súd Trnava zrušil prvostupňové rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie do 28. 03. 2011 (nečinnosť v trvaní 40 mesiacov), kedy bolo nariadené pojednávanie. Ďalšia nečinnosť bola od 15. 06. 2011 do 04. 04. 2012 (nečinnosť v trvaní 10 mesiacov – od vyjadrenia sťažovateľa do ustanovenia znalca). Po vydaní rozsudku, proti ktorému som sa odvolal v apríli 2014, okresný súd bol nečinný 29 mesiacov, t. j. do 27. 9. 2016 kedy nariadil vo veci pojednávanie.“

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikáže okresnému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 €. Sťažovateľ si zároveň uplatnil úhradu trov konania.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že nemajetková ujma „spočíva... v psychickej ujme, v pocitoch neistoty spôsobených mu dlhodobou neschopnosťou súdu súvisle pokračovať v konaní a riadne a včas rozhodnúť napadnutú právnu vec. Konaním súdu v predmetnej veci, ktoré trpí pomalosťou a neefektívnosťou, je sťažovateľ ukrátený na svojich právach, z čoho vyplývajú pocity nemohúcnosti a bezradnosti sťažovateľa pri dovolávaní sa svojich občianskych práv pred príslušným Okresným súdom v Piešťanoch, resp. Okresným súdom v Trnave.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená procesná situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie nebolo do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené, okresný súd však rozhodol rozsudkom z 29. novembra 2016 tak, že žalobu zamietol. Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že 6. februára 2017 podal žalobca proti rozsudku okresného súdu z 29. novembra 2016 odvolanie. Súdny spis s odvolaním bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) doručený 9. júna 2017, ktorý vo veci dosiaľ nerozhodol.

Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti sťažovateľa poukazuje na svoj právny názor tvoriaci súčasť jeho ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, II. ÚS 844/2016), podľa ktorého ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označených práv, ústavný súd sťažnosť v zásade odmieta ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Tento právny názor ústavného súdu akceptuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva [pozri napr. rozhodnutie vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05 (IV. ÚS 237/09, m. m. II. ÚS 290/09, IV. ÚS 42/2010 atď.)].

V posudzovanej veci bola sťažnosť podaná ústavnému súdu 31. januára 2017, t. j. po tom, ako okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 29. novembra 2016, teda v čase, keď už v zásade nemohol porušovať sťažovateľom označené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by okresný súd v ďalšom období (po prípadnom opätovnom zrušení jeho rozsudku z 29. novembra 2016 krajským súdom) v napadnutom konaní bez ospravedlniteľného dôvodu nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa opätovne obrátil na ústavný súd so sťažnosťou, ktorou bude namietat' porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018